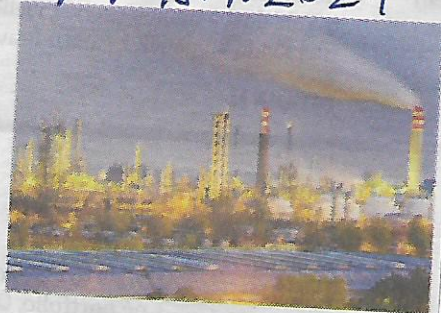

Výpadek Družby se může týkat i Česka, říká šéf Slovnaftu

HN 18.9.2024

Od příštího roku se Česko plně oddřízne od dodávek ruské ropy. A to díky zvýšení kapacity ropovodu TAL z italského přístavu Terst o čtyři miliony tun ročně. Proto se ani tolik netrápí hrozbou, že Ukrajina od ledna 2025 přeruší průtok ruské ropy přes svoje území. Podle výkonného ředitele Slovnaftu Marka Senkoviče však Česko možné riziko výpadku podceňuje. „Technicky se TAL plus na přelomu roku určitě zprovozní. Další měsíce ale může trvat, než se systém opravdu spustí. Ropu z Družby tak může Česko potřebovat klidně ještě další rok,“ řekl Senkovič v úterním rozhovoru pro slovenské Hospodárske noviny.

Bez Družby podle něj bude Česku chybět ropa na výrobu dvou milionů tun nafty. V její výrobě není země soběstačná. Slovnaft v Česku pokrývá asi pětinu trhu s palivou. Exportně orientovaná bratislavská rafinerie (na snímku), jež většinou závisí na dodávkách z Ruska, se snaží, aby významný trh neztratila. Slovnaft bude plně připravený na vykrytí ruské ropy v roce 2027.

Slovnaft, který je součástí maďarské petrochemické skupiny MOL, se navíc nechce od odběru ruské ropy úplně odstříhnout. Proto musí brát v úvahu náznaky Ukrajiny, že od ledna 2025 dodávky Družbou nemusí pokračovat. Už v létě řešil Slovnaft a MOL krizi v dodávkách z ruského Lukoilu, jenž se dostal na ukrajinský sankční seznam. Lukoil kryje asi třetinu dodávek ropy pro Slovnaft. Dalšími dodavateli jsou jiná ruská firma Tatněřt a zbytek proudí z tankerů přes chorvatský ropovod Janaf.

Pro Slovnaft, který vyváží více než polovinu produkce, je důležitá i jiná věc. Senkovič v rozhovoru otevřeně naznačil, že by se až do doby, kdy pojedou kapacita TAL naplno, měla nechat v platnosti výjimka na vývoz paliv vyráběných z ruské ropy. Ta platí pro Česko, Slovensko a Maďarsko, které si ji v roce 2022 vymohly na EU, když zavedla embargo na import ruské ropy.

Až do letošního 5. prosince navíc rafinerie v těchto zemích mohou paliva vyrobená z ruské ropy i vyvážet. To je konkurenční výhoda, protože Rusové ropu v průměru prodávají o osm až deset dolarů na barel levněji. Navíc je její přeprava levnější než u tankerů. Tato výjimka ale už za tři měsíce skončí. Původně se tak mělo stát už loni. Slovensku se ale podařilo v EU protlačit její prodloužení o rok. S argumentem, že ještě není dokončen ropovod TAL plus. Podobná hra se dá z jeho strany čekat i na podzim.

Česko se zatím podle informací HN k aktivnímu lobbingu za prodloužení výjimky nechystá. Na druhou stranu ji ale na úrovni EU nehodlá blokovat. Stejný postoj měla vláda už vlani.

Petr Zenkner